

Datum
2021-01-03
Vår referens
Kristina Olsson
Strateg
kristina.ohlsson@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Direktiv för Tillväxtkommissionen för ett inkluderande och hållbart Malmö STK-2020-1541

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade den 14 oktober 2020 att inrätta en tillväxtkommission för ett inkluderande och hållbart Malmö. Kommunstyrelsen beslutade att uppdra åt stadskontoret att återkomma med förslag på direktiv, form, budget och tidplan för kommissionens arbete, samt med förslag på ordförande för kommissionens arbete. Kommunstyrelsen beslutade den 9 december 2020 att i enlighet med stadskontorets förslag förordna professor Martin Andersson till ordförande för tillväxtkommissionen. Föreligger nu stadskontorets förslag på direktiv, form, budget och tidplan för kommissionens arbete.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner föreliggande direktiv för tillväxtkommissionen för ett inkluderande och hållbart Malmö.
2. Kommunstyrelsen avsätter 2 178 000 kr ur kommunstyrelsens anslag för projekt och utredningar 2021 för tillväxtkommissionens arbete 2021.
3. Kommunstyrelsen beaktar 3 332 000 kr inför budgetberedningen 2022 för att finansiera tillväxtkommissionens arbete 2022.

Beslutsunderlag

- Beslut KS 201014 §332 med Reservation (M+C) och Särskilt yttrande (SD) och (V)
- Remissversion Direktiv Tillväxtkommissionen för ett inkluderande och hållbart Malmö
- Bilaga Tjänsteskrivelse KS AU 200921 Tillväxtfrämjande åtgärder
- Följebrev Förvaltningsremiss Direktiv Tillväxtkommissionen för ett inkluderande och hållbart Malmö
- Förvaltningsremiss skickad enligt sändlista
- Remissvar från Sysav
- Remissvar från stadsrevisionen
- Remissvar från hälsa- vård- och omsorgsförvaltningen
- Remissvar från serviceförvaltningen
- Remissvar från stadsbyggnadskontoret

- Remissvar från grundskoleförvaltningen
- Remissvar från kulturförvaltningen
- Remissvar från fastighets- och gatukontoret
- Remissvar från arbetsmarknads- och socialförvaltningen
- Remissvar från fritidsförvaltningen
- Remissvar från funktionsstödsförvaltningen
- Remissvar från förkoleförvaltningen
- Remissvar från MKB
- Remissvar från gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen
- Remissvar från miljöförvaltningen
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 210111 Direktiv för Tillväxtkommissionen för ett inkluderande och hållbart Malmö
- Tillväxtkommissionen för ett inkluderande och hållbart Malmö - direktiv

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2021-01-11

Kommunstyrelsen 2021-01-13

Beslutet skickas till

Martin Andersson

Malmö stads förvaltningar och bolag

Omvärlds- och näringslivsavdelningen

Avdelningen för intern ledning och stöd

Ärendet

Kommunstyrelsen beslutade den 14 oktober 2020 att inrätta en tillväxtkommission för ett inkluderande och hållbart Malmö (STK-2020-1243). I ärendet beslutade kommunstyrelsen att uppdraga åt stadskontoret att återkomma med förslag på ordförande för kommissionens arbete, samt att återkomma med förslag på direktiv, form, budget och tidplan för kommissionens arbete.

I ärende STK-2020-1522 redovisade stadskontoret förslag på ordförande för tillväxtkommissionen för ett inkluderande och hållbart Malmö. Kommunstyrelsen beslutade den 9 december 2020 att i enlighet med stadskontorets förslag förordna professor Martin Andersson till ordförande för tillväxtkommissionen.

I föreliggande ärende redovisar stadskontoret förslag på direktiv, form, budget och tidplan för kommissionens arbete.

Förslag till direktiv för tillväxtkommissionen

Enligt uppdrag i ärende STK-2020-1243 om att inrätta en tillväxtkommission för ett inkluderande och hållbart Malmö har stadskontoret tagit fram föreliggande förslag till direktiv som tydliggör ramarna för tillväxtkommissionens arbete. Förslaget innehåller övergripande inriktningar vad gäller innehåll och arbetssätt, avgränsningar samt organisering, tidplan och budget.

Målet med kommissionens arbete är att ge kommunstyrelsen ett analytiskt och vetenskapligt grundat underlag med förslag för att på medellång och lång sikt förbättra förutsättningar för en inkluderande och hållbar tillväxt i Malmö. Förslagen och rekommendationerna ska vara poli-

cydrivande och realiserbara. Kommissionen ska analysera förutsättningarna för hållbar tillväxt i Malmö och utifrån Malmös utmaningar analysera orsaker och samband samt identifiera vad som är påverkbart av vem/vilka och hur.

Kommissionen ska utgå ifrån Agenda 2030 och de globala målen i sitt arbete. Särskilt fokus kommer att läggas på mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt och mål 9 - Hållbar industri, innovationer och infrastruktur. I enlighet med mål 17 - Genomförande och globalt partnerskap, ska kommissionens arbete på lämpligt sätt inrymma möjligheten till global kunskapsuppbyggnad och utbyte. I direktivet anges exempel på områden som bör beaktas i kommissionens arbete och som harmonierar med de globala målen 8 och 9 och delmål inom dessa: Geografi och infrastruktur, Innovation och digitalisering, Utbildning och kompetensförsörjning, Arbetsmarknad och inkludering, Entreprenörskap och företagande, Trygghet och tillväxt, Resiliens och näringslivsstruktur, samt Internationalisering/globalisering.

Kommissionen föreslås bestå av maximalt 16 kommissionärer samt en ordförande som leder arbetet. Ordföranden ska ha stöd av ett sekretariat som leds av en huvudsekreterare. Sekretariatet organiseras inom stadskontorets avdelning för omvärld och näringsliv. Kommunstyrelsen är politisk styrgrupp för arbetet och ska hållas kontinuerligt uppdaterad genom kommissionens ordförande och huvudsekreterare.

Kommissionen ska sättas samman av forskare, experter och praktiker inom områden som exempelvis företagande och entreprenörskap, innovation, tillväxt och arbetsmarknad. Kommissionärerna ska vara dels personer med betydande akademiska meriter eller högprofilerade inom sina respektive verksamhetsområden, dels personer med i sammanhanget mindre konventionell bakgrund eller som bedöms ha betydande potential men ännu är i början av sin akademiska eller verksamhetsmässiga karriär.

Kommissionen ska verka som en oberoende kommitté som ger förslag och rekommendationer för kommunstyrelsen att ta ställning till. Det innebär att arbetet ska präglas av självständighet och oavhängighet. Formerna för kommissionens arbete ska präglas av ett öppet arbetssätt och ett tydligt medborgarperspektiv. Kommissionens arbete ska vara transparent. Arbetssättet ska präglas av ett inkluderande och involverande förhållningssätt.

Kommissionens arbete ska vara starkt förankrat i Malmö stads organisation och hela organisationen ska känna ett tydligt ägarskap för kommissionen och dess arbete. Kommissionen ska arbeta inkluderande med de aktörer i Malmö och omvärlden som är relevanta mottagare och aktörer för att realisera kommissionens slutsatser och rekommendationer.

Kommissionens arbete planeras pågå under perioden januari/februari 2021 - december 2022. En övergripande projektplan för kommissionens arbete ska upprättas i vilken tydliggörs aktiviteter, tidplan och leveranser/avrapporering i arbetet. Även en kommunikationsplan ska tas fram. Kommissionärernas uppdrag specificeras i uppdragsbeskrivningar som tas fram gemensamt av ordförande, stadskontoret och respektive kommissionär.

Den sammanlagda kostnaden för kommissionens arbete beräknas uppgå till 10 miljoner kronor, fördelat på 4 423 000 kronor för 2021 och 5 577 000 kronor för 2022. Kostnadsposterna avser kostnader för tjänster, möten, studieresor, rapporter, kommunikation, utställning mm. Tjänster avser lön till huvudsekreterare, sekreterare och projektkoordinator samt arvodering av ordförande för kommissionen, kommissionärer och expertis som medverkar. Möten avser dels tillfällen

då kommissionen möts, dels seminarier och hearings när delrapporter presenteras och förslag prövas. Arrangemang i form av publik utställning och dialogtillfällen planeras för år 2022. Kostnaderna för sekretariatets personal finansieras inom stadskontoret. Finansiering av övriga kostnader för kommissionens arbete föreslås ske genom kommunstyrelsens anslag för projekt och utredningar.

Process för framtagandet av direktivet

Arbetsgrupp

Föreliggande förslag till direktiv har tagits fram av en arbetsgrupp med tjänstepersoner på stadskontorets avdelning för omvärld och näringsliv samt med ledningsstöd av näringslivsdirektören och enhetschefen för externa relationer och samordning.

Dialogmöten med externa aktörer

Under framtagandet av direktivet har stadskontorets avdelning för omvärld och näringsliv under perioden den 3 november - 21 december genomfört digitala dialogmöten med ledande företrädare för en rad olika lokala, regionala och gränsregionala organisationer såsom Malmö Företagsgrupper, Handelskammaren, Företagarna Syd, Svenskt Näringsliv, Fastighetsägarna Syd, Skåne Stadsmission, Region Skåne, Malmö universitet, Malmö Ideella, Köpenhamns kommun, Greater Copenhagen och STRING. Syftet med dialogmötena har varit att utifrån kommunstyrelsens beslut att inrätta en tillväxtkommission påbörja en dialog med olika externa aktörer och få ta del av vad respektive organisation ser som särskilt viktigt för att åstadkomma en inkluderande och hållbar tillväxt i Malmö och regionen kring Malmö samt även för att se i vilken form samverkan med dessa aktörer bör ske under kommissionens arbete.

Förvaltnings- och bolagsremiss

Som framgår av ärendet om inrättandet av en tillväxtkommission är det centralt att kommissionens arbete och slutsatser förankras i Malmö stads organisation och att relevanta delar av stadens organisation är involverad i kommissionens arbete. Ett utkast av direktivet för tillväxtkommissionen skickades på förvaltnings- och bolagsremiss till stadens samtliga förvaltningar och hel- och delägda bolag under perioden den 30 november - 11 december. Yttrande har inkommit från följande förvaltningar och bolag:

- Arbetsmarknads- och socialförvaltningen
- Fastighets- och gatukontoret
- Fritidsförvaltningen
- Funktionsstödsförvaltningen
- Förskoleförvaltningen
- Grundskoleförvaltningen
- Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen
- Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen
- Kulturförvaltningen
- Miljöförvaltningen
- Serviceförvaltningen
- Stadsbyggnadskontoret
- MKB Fastighets AB
- Parkeringsövervakning i Malmö AB

Stadsrevisionen och Sysav AB har meddelat att de avstår från att yttra sig.

Nedan redogörs först övergripande för remissvarens innehåll och därefter mer specifikt efter direktivets struktur och med stadskontorets kommentar efter varje område/fråga.

Inkomna synpunkter – övergripande sammanfattning

Samtliga remissinstanser som inkommit med yttrande ställer sig positiva till inrättandet av en tillväxtkommission för ett inkluderande och hållbart Malmö. Remissinstanserna uttrycker att det är en angelägen satsning, att direktivet känns genomarbetat och välformulerat och att föreslagna sakområden är viktiga.

Det anses positivt att tillväxtkommissionens arbete ska grunda sig i *Kommissionen för ett socialt hållbart Malmö* och dra lärdomar från det arbetet. En erfarenhet som nämns är att det behövs en robust organisation för att kunna realisera de förslag och rekommendationer som kommissionen lämnar åt kommunstyrelsen. Flera remissinstanser lyfter vikten av att inkludera hela stadens organisation i arbetet. Remissinstanserna framför att det krävs att arbetet förankras kontinuerligt i stadens förvaltningar och bolag för att få reell effekt. Förvaltningarnas och bolagens kunskap och kompetens inom områden som kommissionen ska behandla framhålls och många erbjuder även att bistå med stöd i detta.

Några förvaltningar nämner grön tillväxt och klimatperspektivet som ett område man gärna ser få mer plats i direktivet och bland sakområdena. Här nämns även Malmös prioriterade inriktning som regional motor för grön tillväxt och sysselsättning enligt Översiktsplan för Malmö. I anslutning till detta lyfts också vikten av omställningar till klimatvänliga och -effektiva lösningar, produkter och tjänster samt den cirkulära ekonomin.

Några förvaltningar lyfter utbildningens betydelse i ett tillväxtperspektiv, och ser gärna att kommissionens arbete breddas till att omfatta hela eller fler delar av skolgången. Även kompetensförsörjningsbehovet inom skolväsendet och inom den offentliga sektorn i övrigt uppmärksammas.

Möjligheter och risker med en ökad digitalisering tas upp i yttrandena bland annat genom arbetstillfällen som riskerar att försvinna, distansarbete förändrar befintliga resmönster och behov av nya förutsättningar och tjänster. Stadens attraktivitet nämns också som en viktig del i att locka till sig och behålla arbetstillfällen. Här nämns även föreningslivets och civilsamhällets roll.

Några remissinstanser nämner att direktivet innehåller begrepp som önskas förtydligas, bland annat hållbar tillväxt samt den ekonomiska delen av hållbarhetsdimensionerna. Här efterfrågas en tydligare förklaring vad det innebär och det framhävs att de olika dimensionerna inom hållbarhet är beroende av varandra och bör inte separeras.

Inkomna synpunkter – specifika frågor som lyfts

Inrättandet av en tillväxtkommission

Förskoleförvaltningen ställer sig positiv till inrättandet av en tillväxtkommission vars uppdrag är att ta ett helhetsgrepp om framtidens näringsliv och arbetsmarknad i Malmö. *Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen* konstaterar att det är mycket positivt att staden fokuserar ytterligare på att stärka Malmöbornas möjlighet till försörjning och sysselsättning genom en tillväxtkommission. Förvaltningen finner det positivt att detta sker i form av en bredare satsning där kompetens och erfarenheter från centrala aktörer och fler olika delar av samhället inkluderas. *Miljöförvaltningen* och *stadshyggnadskontoret* uttrycker att det ligger rätt i tiden att inrätta kommission för att bättre rusta kommunen och näringslivet såväl utifrån pandemins effekter för näringsliv och stadsut-

veckling som utifrån Malmös kraftiga befolkningstillväxt och obalanserade arbetsmarknad. *Kulturförvaltningen* delar uppfattningen om behovet av ett samlat grepp kring frågor som gäller ett inkluderande och hållbart Malmö, men anser att tidsramarna för kommissionens arbete är mycket snäva. *MKB Fastighets AB* ställer sig positiv till att en översyn av arbetsmarknaden och tillväxtmöjligheter i staden genomförs och finner det positivt att kommissionen omfamnar både efterfråge- som utbudssidan av arbetskraft och arbetstillfällen. För att möjliggöra en verkligt inkluderande och hållbar tillväxt i Malmö är det av stor vikt att fokus läggs på just matchningen och i det ta hela stadens befolkning i beaktning, understryker MKB.

Bakgrunden

Kulturförvaltningen reagerar på formuleringen om att staden ska hantera konsekvenserna av pandemin. *Miljöförvaltningen* anser att direktivet bör kompletteras med en tydligare koppling till klimatförändringarna.

Stadskontorets kommentar

Formuleringen om stadens hantering av pandemin tas bort. Bakgrundstexten kompletteras med skrivning om klimatförändringarna.

Kommissionen för ett socialt hållbart Malmö

Förskoleförvaltningen, grundskoleförvaltningen, gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen, miljöförvaltningen och stadsbyggnadskontoret framför att det är positivt att tillväxtkommissionen har som avsikt att bygga vidare på resultat och erfarenheter från Kommissionen för ett socialt hållbart Malmö och att detta är angeläget och viktigt. *Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen* påpekar dock att det inte är tydligt i direktivet hur tillväxtkommissionens arbete ska innefatta perspektivet från Kommissionen för ett socialt hållbart Malmö.

Stadskontorets kommentar

För tio år sedan inrättades Kommissionen för ett socialt hållbart Malmö ("Malmökommissionen"). Kommissionen bestod av forskare, experter och praktiker som tillsammans tog sig an frågan om att bidra till ett socialt hållbart Malmö. Malmökommissionen har satt tydliga avtryck i Malmö, i Malmös stads och andra aktörers arbete för social hållbarhet och ökad jämlikhet i hälsa. Kommissionen har också rönt stor uppmärksamhet internationellt och har nationellt blivit ett föredöme för ett vetenskapligt, strategiskt och sammanhållet arbetssätt för att möta de sociala utmaningarna. Tillväxtkommissionen bör bygga vidare på resultat och erfarenheter från Malmökommissionen. En utvärdering av denna har presenterats under första halvåret 2020. Arbetet och utvärderingen av dess arbete har bidragit till många viktiga lärdomar. Hur och på vilket sätt erfarenheterna tas vidare är upp till tillväxtkommissionen att definiera och får inbegripas i det kommande arbetet och synliggöras i den övergripande projektplanen.

Hållbarhetsdimensionerna

Miljöförvaltningen påpekar att det bör beaktas att alla tre hållbarhetsdimensionerna är samverkande för hållbar utveckling, även om det största fokuset i kommissionen ligger på den ekonomiska hållbarheten. Förvaltningen menar att vi behöver stimulera samverkan, stärka synergier med redan pågående insatser och öka vår förmåga att balansera de tre hållbarhetsdimensionerna parallellt. Likaså *grundskoleförvaltningen* och *kulturförvaltningen* anser att tillväxtkommissionens rekommendationer och förslag för ekonomisk hållbarhet även bör beakta de övriga dimensionerna av hållbarhet och eventuella konsekvenser.

Stadskontorets kommentar

Stadskontoret instämmer i synsättet att alla hållbarhetsdimensioner betraktas som samverkande för hållbar utveckling. Direktivet justeras så att det tydligare framgår att alla hållbarhetsdimensioner ska beaktas i de rekommendationer som kommissionen lämnar.

Agenda 2030

Grundskoleförvaltningen och *gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen* uttrycker att det är positivt och angeläget att kommissionens arbete tar sin utgångspunkt i Agenda 2030. *Stadsbyggnadskontoret* påpekar att Agenda 2030 kräver att alla hållbarhetsdimensionerna hanteras samlat och inte bör delas upp. Stadsbyggnadskontoret uppmärksammar i sammanhanget mål 9 - Hållbar industri, innovationer och infrastruktur, och nämner att det är nödvändigt att även belysa möjligheter och begränsningar i den lokala fysiska strukturen samt hur klimatfrågan möjliggör realiserbarheten av kommissionens förslag, exempelvis genom både nytillskott av enkla och avancerade arbetstillfällen. Ett sådant perspektiv på mål 9 bidrar också till Malmös sociala hållbarhet, genom ökad sysselsättningsgrad och möjlighet att klara en egen bostad, menar förvaltningen. *Funktionsstödsförvaltningen* framför att kopplingen till mål 8 är särskilt positivt och att det under 8.5 framgår att arbetet måste inkludera personer med funktionsnedsättning. *Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen* saknar mål 3 och påpekar att hälsoaspekten bör beaktas eftersom det är starkt förknippat med socioekonomisk grupp tillhörighet. Förvaltningen påtalar att mål 3 om god hälsa och välbefinnande även kopplar samman med ett hållbart arbetsliv.

Stadskontorets kommentar

Tillväxtkommissionen ska använda Agenda 2030 och de globala målen som utgångspunkt och ramverk för sitt arbete. Agenda 2030 som helhet ska beaktas men särskilt fokus för tillväxtkommissionens arbete är framför allt mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt samt mål 9 - Hållbar industri, innovationer och infrastruktur. I enlighet med mål 17 - Genomförande och globalt partnerskap, ska kommissionens arbete på lämpligt sätt inrymma möjligheten till global kunskapsuppbyggnad och utbyte. Mål 3 - God hälsa och välbefinnande kommer, precis som övriga mål inom Agenda 2030, att beaktas som en del av det övergripande ramverket för kommissionens arbete. Frågorna som inryms i mål 3 stod i fokus i arbetet för Kommissionen för ett socialt hållbart Malmö. Tillväxtkommissionen ska generellt sett bygga vidare på de resultat och erfarenheter som finns från Malmökommissionens arbete, men mål 3 bedöms inte specifikt utgöra främsta fokus för tillväxtkommissionens arbete.

Begrepp

Fritidsförvaltningen, *förskoleförvaltningen*, *grundskoleförvaltningen*, *gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen* och *miljöförvaltningen* påpekar att det inte är tydligt vad som läggs i begreppet hållbar ekonomisk tillväxt eller hur en sådan tillväxt förhåller sig till de sociala och ekologiska dimensionerna i hållbarhetsbegreppet. *Fritidsförvaltningen* nämner att begreppet självförsörjande behöver definieras eftersom det används i många sammanhang och kan ha olika innebörd beroende på sektorer och discipliner.

Stadskontorets kommentar

Texten i avsnittet Uppdraget tydliggörs med tillägget att alla hållbarhetsdimensioner ska beaktas i de rekommendationer som kommissionen lämnar. Resonemang kring och definition av begreppet *hållbar tillväxt* tas vidare i tillväxtkommissionens arbete och definieras därför inte i direktivet. Tydliggörande görs om att det i texten handlar om *ekonomisk* självförsörjning.

Perspektiv

Funktionsstödsförvaltningen noterar att tillgänglighets- och funktionsnedsättningsperspektiven saknas och anser att dessa perspektiv bör införlivas i begreppet inkluderande. *Förskoleförvaltningen och kulturförvaltningen* för fram att direktivet bör kompletteras med barnperspektivet.

Stadskontorets kommentar

Området Arbetsmarknad och inkludering kompletteras med personer med funktionsvariation, inträde och position på arbetsmarknaden och i näringslivet. Direktivet kompletteras med perspektivfrågorna i avsnittet som handlar om arbetsätt - Perspektivfrågor kring jämställdhet, barnperspektivet, tillgänglighet och mänskliga rättigheter ska integreras i kommissionens arbete.

Uppdraget

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ställer sig positiv till stadskontorets direktiv för tillväxtkommissionen. Direktivet sätter en tydlig struktur för hur arbetet med kommissionen ska genomföras. Uppdraget är välformulerat och sätter fokus på de utmaningar och möjligheter som finns i Malmö. *Stadsbyggnadskontoret* anser att det är nödvändigt att komplettera tillväxtkommissionens uppdrag med resonemang kring tillämpning, implementering samt incitament för realisering och genomförande av kommissionens förslag till åtgärder. Förvaltningen menar att arbetsätt bör etableras så snart som möjligt för att kunna omsätta kommissionens förslag till handling. *Grundskoleförvaltningen* menar att det i direktivet också gärna får framgå att kommissionen i samband med att den formulerar sina förslag, även definierar vad som krävs för att förslagen ska kunna realiseras, till exempel vilka resurser/kompetenser som krävs eller vilka prioriteringar staden behöver göra. *Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen* anser att direktivets utgångspunkter och kommissionens syfte bör tydliggöras. Förvaltningen hade gärna sett att det förtydligas redan i direktivet hur en ekonomisk tillväxt får positiva konsekvenser även för välfärden och den sociala hållbarheten. Förvaltningen menar att det är viktigt att det tydliggörs i direktivet vad man förväntar sig av kommissionens arbete och vad rekommendationerna ska leda till för Malmöborna. *Förskoleförvaltningen* tar upp frågan om hur kommissionens arbete planeras att följas upp. Förvaltningen menar att det redan när slutrapporten presenteras bör finnas en planering för när en utvärderingsprocess kan inledas. Har åtgärderna fått de effekter man tänkt sig och har de genomförts så som man avsett?

Stadskontorets kommentar

Av direktivet framgår att dialog med berörda aktörer ska påbörjas tidigt och föras kontinuerligt för att möjliggöra delaktighet och förankring av resultat. Kommissionen ska arbeta inkluderande med de aktörer i Malmö och omvärlden som är relevanta mottagare och aktörer för att realisera kommissionens slutsatser och rekommendationer. Malmö stads förvaltnings- och bolagschefsgrupp har en viktig roll i förankringen av kommissionens arbete och för dialog om dess förslag och rekommendationer. Kommissionen ska identifiera vad kommunen kan göra men även påvisa behov av förändringar på andra arenor än den kommunala. Kommissionen ska identifiera vad som är påverkbart av vem/vilka och hur. Frågor gällande organisationens förutsättningar att realisera och genomföra kommissionens förslag och rekommendationer anses inte ligga i kommissionens uppdrag och skrivs inte in i direktivet.

Frågan om formerna för genomförande av utvärdering och uppföljning av kommissionens arbete får hanteras i anslutning till att slutrapporten redovisas i kommunstyrelsen.

Geografi och infrastruktur

Kulturförvaltningen anser att direktivet bör formuleras om under Geografi och infrastruktur för att

inte endast nämna grannkommuner som gemensam region för nya etableringar då samverkan inte bör vara begränsad till grannkommunerna. *Miljöförvaltningen* vill att direktivet kompletteras med pendlingsperspektivet under Geografi och infrastruktur. In- och utpendlingen till staden påverkar möjligheten till arbetstillfällen och bör belysas för att Malmöbor ska få tillgång till en växande arbetsmarknadsregion, menar förvaltningen.

Stadskontorets kommentar

Området Geografi och infrastruktur kompletteras till att omfatta såväl det gränsregionala perspektivet, som den närliggande regionen/grannkommunerna samt det nationella perspektivet. Pendlingsperspektivet ingår redan i området Geografi och infrastruktur i den gränsregionala kontexten samt i dynamiker och rörelsemönster för arbetsmarknaden och näringslivet.

Innovation och digitalisering

Stadsbyggnadskontoret påtalar att digitaliseringens effekter och möjligheter inom stadsplanering skapar nya förutsättningar för stadens liv, innehåll och arbetsmarknad genom delningsekonomier, nya tjänster och produkter samt resurseffektivt nyttjande av staden. Förvaltningen framför också att distansarbete är en viktig del av regionförstoringen och behöver tas i beaktning. Nya livs- och resmönster påverkar stadens attraktionskraft för invånare och företag. Även *fastighets- och gatukontoret* lyfter fram att digitaliseringen av arbetstillfällen och ökat distansarbete bör beaktas. *Fritidsförvaltningen* framför att digitalisering är positivt men att det bör finnas reflektion och plan för yrkesgrupper som ställs utanför arbetsmarknaden om digitaliseringen tar över arbetsuppgifter.

Kommentar från stadskontoret

Området förtydligas med en punkt om utmaningar och möjligheter med digitaliseringen av arbetsmarknaden samt distansarbete.

Utbildning och kompetensförsörjning

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen ser det som en begränsande faktor att endast fokusera på näringslivets kompetensförsörjning. Förvaltningen framför att den offentliga sektorns roll i tillväxten, inte minst som stor arbetsgivare för stadens innevånare, har liknande strukturella problem som näringslivet, det vill säga att utbudet av arbetskraft, trots rådande arbetslöshet, inte matchar efterfrågan på kompetens fullt ut. Att säkra välfärdsuppdraget inom den offentliga sektorn, som sysselsätter många Malmöbor inom skola, hälso- och sjukvård, vård och omsorg etcetera, ser förvaltningen som en viktig del av arbetet med att säkerställa en hållbar tillväxt i staden.

Stadskontorets kommentar

Området kompletteras med att även inkludera den offentliga sektorns kompetensförsörjningsbehov.

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen menar att direktivet bör breddas till att omfatta gymnasieskolans roll i kompetensförsörjningen då gymnasieskolan utgör basen i näringslivets och välfärdens kompetensförsörjning och är en nyckelfaktor för Malmöbornas möjlighet till försörjning samt då en majoritet av bristyrkena idag är gymnasieyrken, spridda över samtliga större näringsgrenar. *Arbetsmarknads- och socialförvaltningen* anser att beskrivningen av sakområdet är bra men att direktivet även bör inkludera utbildning inom grund- och gymnasieskolan, med fokus på att unga Malmöbor ska få det stöd eller den utbildning de behöver för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden och bli självförsörjande. Förvaltningen ser också ett behov av att sätta fokus på frågan om stadens utbud av gymnasieutbildningar. *MKB Fastighets AB* anser att det är viktigt att

även fokusera på att erbjuda förutsättningar för stadens barn och unga att lyckas med grundskolan. Fler elever i Malmö behöver få gymnasiebehörighet. Det minskar risken för att fler unga hamnar i kriminalitet och är avgörande för att se till att fler kan få bättre chanser till egen försörjning, menar MKB. *Förskoleförvaltningen* lyfter fram att det livslånga lärandet är en nyckel för näringslivet vilket startar med en kvalitativ och likvärdig förskola som stimulerar till utveckling och lärande, en grundskola som ger bra grund för fortsatt utbildning, en gymnasieskola och yrkesvux som erbjuder yrkesprogram och högskoleförberedande program.

Stadskontorets kommentar

Området kompletteras med en punkt om gymnasieskolans och yrkesprogrammets roll i kompetensförsörjningen. Det livslånga lärandet läggs till i punkten om vuxenutbildningen, inklusive sfi, i ett kompetensförsörjningssyfte. Utbildningsfrågor som rör förskola och grundskola bedöms inte inrymmas i tillväxtkommissionens arbete. Dessa frågor ingick i uppdraget för Kommissionen för ett socialt hållbart Malmö men bedöms ligga utanför tillväxtkommissionens uppdrag. Vad gäller god tillgång till förskola och grundskola av god kvalitet ingår detta i sakområde 8 om attraktivitet.

Arbetsmarknad och inkludering

Fastighets- och gatukontoret nämner jobbtillväxten utanför Malmö och att en större tillgång till den regionala arbetsmarknaden kan leda till både bättre matchning för företagen och en högre sysselsättning för de som står långt från arbetsmarknaden. *Miljöförvaltningen* föreslår att det jämställdhets-, jämlikhets- och rättighetsbaserade arbetet tydligare utgör en del av analysen under Arbetsmarknad och inkludering. *Kulturförvaltningen* påpekar att direktivet bör kompletteras med arbetslöshetens ekonomiska och sociala konsekvenser vilket också handlar om uppväxtförhållanden för Malmöbarn och i detta avseende bör även barnperspektiv beaktas i direktivet. *MKB Fastighets AB* konstaterar att sakområdet innehåller fokus på utrikes födda kvinnors inträde och position på arbetsmarknaden och i näringslivet. MKB Fastighets AB anser att det är en avgörande fråga och en nyckel till ökad integration och bistår gärna med erfarenheter gällande detta.

Stadskontorets kommentar

Området kompletteras med tillgången till den regionala arbetsmarknaden. Vad gäller det jämställdhets-, jämlikhets- och rättighetsbaserade arbetet görs ett tillägg om perspektivfrågor under Arbetsmarknad och inkludering då dessa frågor är tvärssektoriella och rör hela kommissionens arbete. Arbetslöshetens ekonomiska och sociala konsekvenser inklusive uppväxtförhållanden var frågor som ingick i arbetet för Kommissionen för ett socialt hållbart Malmö och bedöms inte utgöra primärt fokus för tillväxtkommissionen. Tillväxtkommissionen ska dock ta avstamp och bygga vidare på de resultat och erfarenheter som finns från Malmökommissionens arbete. Vad gäller barnperspektivet så ingår det i nämnda tillägg om perspektivfrågor.

Trygghet och tillväxt

Fritidsförvaltningen anser att bidragsfusk kan ingå i sakområdet. Förvaltningen påpekar risken för stora ekonomiska konsekvenser och att skattemedel hamnar i fel händer. *Parkeringsövervakning i Malmö AB* lyfter fram trygghetsperspektivet relaterat till attraktivitet för att behålla både förvärvsarbetande personer och barnfamiljer i staden.

Stadskontorets kommentar

Bidragsfusk bedöms inte utgöra särskilt fokus i tillväxtkommissionens arbete. Sakområde 8 i direktivet kompletteras med en punkt om attraktivitet, vari trygghetsperspektivet utgör en del.

Resiliens och näringslivsstruktur

Miljöförvaltningen föreslår att sakområdet kompletteras med klimatfrågan och grön omställning. Förvaltningen lyfter fram Malmös position och ambition att vara en föregångsstad inom miljöområdet, som en viktig grund för den gröna tillväxten. Även *fastighets- och gatukontoret* framför att direktivet bör kopplas tydligare till grön tillväxt och klimatomställning. *Fastighets- och gatukontoret, miljöförvaltningen* och *stadsbyggnadskontoret* menar att direktivet tydligare bör spegla stadens inriktning att vara en regional motor för grön tillväxt och sysselsättning enligt Översiktsplan för Malmö. Förvaltningarna lyfter fram tillväxt- och sysselsättningsmöjligheter genom omställningar i näringslivet med resurseffektiva och klimatvänliga produktionsmetoder, tjänster och produkter inom cirkulär ekonomi. *Stadsbyggnadskontoret* anser att den tillväxt- och sysselsättningsmöjlighet som finns inom kultursektorns entreprenörskap är en stark del av Malmös identitet som bör lyftas fram och belysas av tillväxtkommissionen.

Stadskontorets kommentar

Området kompletteras med en punkt om *regional motor för grön tillväxt* och en punkt om *cirkulär ekonomi och industriell symbios*. Kultursektorns entreprenörskap ingår i området Resiliens och näringslivsstruktur i den punkt som handlar om Malmös näringslivsstruktur och styrkeområden men även i området Entreprenörskap och företagande. Ett tillägg om kreativa och kulturella näringar görs i avsnittet Bakgrund.

Attraktivitet

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen påpekar att möjligheten för staden att erbjuda en god service i termer av välfärdstjänster till Malmöborna är av grundläggande betydelse för att staden ska anses som en attraktiv plats att bo och jobba i - och därmed också göra det attraktivt för fler företag att etablera sig i Malmö. *Fastighets- och gatukontoret* lyfter fram att det är viktigt att belysa stadens attraktivitet, såväl för kompetensförsörjningen som för företagsklimatet. Malmö måste, i konkurrens med andra orter, arbeta för att vara attraktiv för alla och för alla typer av företag.

Stadskontorets kommentar

Område 8 har kompletterats med en punkt om attraktivitet.

Civilsamhället

MKB Fastighets AB lyfter fram att även civilsamhället behöver representeras och få chans att delta aktivt i samverkan. *Funktionsstödsförvaltningen* nämner att Malmös civilsamhälle besitter kunskap som kan gagna kommissionen och förvaltningen ser gärna en tydligare koppling till detta. Förvaltningen ger även förslaget att studera hur föreningsliv och näringsliv kan stärka varandra och skapa tillväxt under World Pride-evenemanget 2021. *Fritidsförvaltningen* framför att föreningslivet bör utgöra del i uppdraget utifrån sin arbetsgivarroll och utifrån dess roll i ett fungerande, demokratiskt och inkluderande samhälle, men även då de bidrar till stadens attraktivitet.

Stadskontorets kommentar

Avsnittet Samverkan kompletteras med lokala aktörer. I texten uttrycks att regionala, nationella och europeiska aktörer kommer att involveras och att kommissionen ska arbeta inkluderande med de aktörer i Malmö och omvärlden som är relevanta mottagare och aktörer för att realisera kommissionens slutsatser och rekommendationer. Häri ingår civilsamhället.

I avsnittet Organisation och bemanning föreslås att kommissionens arbete kommer att följas av olika former av råd. Ett tänkbart råd som nämns är ett råd kopplat till civila samhället.

Området Entreprenörskap och företagande kompletteras med civilsamhällets roll vid punkten som handlar om socialt företagande. Vad gäller föreningslivets del i Malmö som en attraktiv stad har sakområde 8 kompletterats med en punkt om attraktivitet, vilken inkluderar föreningsliv. Vad gäller förslaget att studera samspelet mellan föreningsliv och näringsliv under World Pride 2021 överläts den möjligheten till tillväxtkommissionen att beakta.

Samverkan

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen, fastighets- och gatukontoret, fritidsförvaltningen, förskoleförvaltningen, gymnasie- och vuxenutbildningen, miljöförvaltningen och stadsbyggnadskontoret lyfter alla fram vikten av att Malmö stads förvaltningar i ett tidigt skede och löpande under arbetets gång involveras i kommissionens arbete och att det finns en transparens och insyn. Förvaltningarna nämner att det i staden finns ett stort engagemang och värdefull kompetens och erfarenhet som kommissionens arbete behöver beakta. Det är viktigt att förvaltningarna hålls informerade under arbetet och att dialog förs för bland annat kunskapsöverföring och idégenerering samt för att koppla an till redan pågående utvecklingsarbeten och samarbeten.

Förvaltningarna betonar vikten av förankring och genomförande samt att kommissionen arbetar nära stadens förvaltningar. *Miljöförvaltningen* menar att området arbetsgrupper i direktivet bör kompletteras med deltagande från stadens förvaltningar. *Stadsbyggnadskontoret* framhåller att det är nödvändigt att etablera arbetssätt som gör att staden tillsammans med dess aktörer så snart som möjligt kan omsätta tillväxtkommissionens förslag till handling. Även *MKB Fastighets AB* uttrycker att det för att kunna leda till verklig förändring är avgörande att kommissionens förslag förankras under arbetets gång och anses genomförbara av de aktörer som kommer genomföra förslagen. *Fastighets- och gatukontoret* lyfter fram att ett långsiktigt framgångsrikt näringslivsarbete för ett inkluderande och hållbart Malmö, förutsätter att staden arbetar mindre i stuprör och att näringslivsaspekten tar större plats i frågor av relevans för näringslivsklimatet i staden.

Stadskontorets kommentar

Stadskontoret instämmer i förvaltningarnas synpunkter. Direktivet uttrycker att kommissionens arbete ska vara starkt förankrat i Malmö stads organisation och hela organisationen ska känna ett tydligt ägarskap för kommissionen och dess arbete. Samverkan kommer att äga rum med representanter från nämnder, förvaltningar och bolag i Malmö stad. Kommissionen ska arbeta inkluderande med de aktörer i Malmö och omvärlden som är relevanta mottagare och aktörer för att realisera kommissionens slutsatser och rekommendationer. Direktivet slår fast att det är centralt att kommissionens arbete förankras i Malmö stads organisation och att relevanta delar av stadens organisation är involverad i kommissionens arbete. Vad gäller tillsättandet av eventuella arbetsgrupper får detta ske i samråd med kommissionärerna. Arbetsgruppernas sammansättning kan därför inte definieras i direktivet. På vilket sätt förankring och involvering kommer att ske, får anges i kommande övergripande projektplan för tillväxtkommissionen.

Mål och effektmål

Förskoleförvaltningen framför att effektmålen är abstrakt formulerade och att konkreta delmål saknas. *Miljöförvaltningen* ser gärna att målen kompletteras med effektmål om att fortsätta utveckla de processer som undanröjer diskriminering och ojämlika förhållanden samt främjar jämställdhet. *Stadsbyggnadskontoret* framför att effektmålen bör kompletteras så det tydligare bidrar till stadens prioriterade inriktning mot grön och hållbar tillväxt och inkluderande sysselsättning. *Grundskoleförvaltningen* ser gärna en tydligare beskrivning av hur kommissionens uppdrag och arbete relaterar till eller eventuellt påverkar arbetet inom stadens målområden och tillhörande kommunfullmäktigemål. Förvaltningen anser att effektmålen kan förtydligas då de är av olika karaktär och

inte riktigt speglar kommissionen uppdrag såsom det beskrivs i direktivet.

Stadskontorets kommentar

Effektmål tas bort från direktivet. Målet i direktivet ska kompletteras med framtagandet av delmål i tillväxtkommissionens övergripande projektplan. Hur kommissionens arbete relaterar till eller påverkar stadens pågående arbete inom kommunfullmäktigemålen bedöms inte vara en fråga som ska definieras i direktivet. Tillväxtkommissionen ska arbeta nära stadens förvaltningar och verksamheter och i det ingår en dialog utifrån förvaltningarnas erfarenheter, kompetenser och pågående arbeten. Vad gäller påverkan på stadens arbete inom kommunfullmäktigemålen förväntas tillväxtkommissionens slutrapport med rekommendationer och förslag färdigställas vid mandatperiodens slut. På så sätt bedöms nuvarande budgetmål inte i sig utgöra ramverk för kommissionens arbete. Dessutom föreslås i direktivet att kommissionen ska verka som en oberoende kommitté.

Kritiska framgångsfaktorer

Förskoleförvaltningen anser att parallellt med direktiven till kommissionen bör en genomgripande planering utarbetas inom staden för hur kommissionens förslag ska tas om hand, hur arbetet ska samordnas och tas vidare och av vem, efter kommissionens överlämnande.

Stadskontorets kommentar

Av direktivet framgår att en kritisk framgångsfaktor är att dialog med berörda aktörer påbörjas tidigt och förs kontinuerligt för att möjliggöra delaktighet och förankring av resultat. Kommissionens arbete ska vara starkt förankrat i Malmö stads organisation och hela organisationen ska känna ett tydligt ägarskap för kommissionen och dess arbete. Malmö stads förvaltnings- och bolagschefsgrupp har en viktig roll i förankringen av kommissionens arbete och för dialog om dess förslag och rekommendationer. Kommissionens förslag och rekommendationer ska vara policydrivande och realiserbara. Kommissionen ska identifiera vad kommunen kan göra, men även påvisa behov av förändringar på andra arenor än den kommunala. Kommissionen ska identifiera vad som är påverkbart av vem/vilka och hur. Under Samverkan anges att kommissionen ska arbeta inkluderande med de aktörer i Malmö och omvärlden som är relevanta mottagare och aktörer för att realisera kommissionens slutsatser och rekommendationer.

Organisation och bemanning

Funktionsstödsförvaltningen konstaterar att det är positivt att knyta till sig experter inom olika fält och utnyttja kraft och kunskap från universitet och näringsliv – en förutsättning för att kunna leverera goda förslag. Förvaltningen anser att speglingen av Malmö, Malmöborna och deras erfarenheter är positivt och förutsätter att detta även inkluderar funktionshinderperspektivet. *Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen* påpekar att åldersperspektivet förutsätts tas med som en aspekt i en kommission som speglar Malmö, Malmöbor och deras erfarenheter. *Miljöförvaltningen* anser att det bör ingå en kommissionär med expertkompetens om hur ekologisk hållbarhet kan bidra till tillväxtfrågan.

Stadskontorets kommentar

Som framgår av direktivet ska en rad olika aspekter beaktas vid sammansättning av kommissionen varav en är att spegla Malmö, Malmöborna och Malmöbornas erfarenheter, såsom förvaltningarna konstaterar. Vad gäller expertkompetens, ska kommissionen sättas samman av forskare, experter och praktiker inom olika områden som exempelvis företagande och entreprenörskap, innovation, tillväxt och arbetsmarknad. Exakt vilka kompetenser som kommissionärerna ska ha specificeras inte i direktivet. Direktivet anger att kommissionen, genom till exempel olika former

av expertråd, bör knyta till sig såväl internationell kompetens som högprofilerad internationell forskarkompetens. Vidare kan kommissionen även be andra forskare/expertyr arbeta fram kunskapsöversikter eller besvara specifika frågeställningar kopplat till kommissionens uppdrag.

Kommunikation

Miljöförvaltningen föreslår att samverkan sker med kommunikationschefsnätverket inför framtagandet av en kommunikationsplan, för att ge värdefullt stöd och bidra till att kommissionens analyser och slutsatser blir starkt förankrade i Malmö stads organisation.

Stadskontorets kommentar

Frågan om samverkan med kommunikationschefsnätverket får tas vidare och hanteras av tillväxtkommissionens sekretariat.

Stadskontorets bedömning

Förutom ovan nämnda justeringar och kompletteringar av direktivet, har stadskontoret efter genomgången remissrunda även gjort justeringar i formalia, tagit bort onödiga upprepningar samt korrigerat ett sakfel i avsnittet Bakgrund. Vidare har stadskontoret sett behov av att förtydliga delar av texten i avsnitten Organisation och bemanning respektive Kommunikation samt avseende en del av innehållet i områdena Geografi och infrastruktur, Arbetsmarknad och inkludering och Entreprenörskap och företagande där ett par punkter har slagits samman och gjorts tydligare.

Stadskontoret förordar kommunstyrelsen att besluta att godkänna föreliggande direktiv samt att avsätta 2 178 000 kronor ur kommunstyrelsens anslag för projekt och utredningar för tillväxtkommissionens arbete 2021, samt att 3 332 000 kronor beaktas inför budgetberedningen 2022. Personalkostnaderna för kommissionens sekretariat finansieras inom stadskontorets ordinarie ram.

Ansvariga

Micael Nord Näringslivsdirektör
Magdalena Bondeson Sektionschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör